Bart Wijers: ‘Markt klaar voor eigen verantwoordelijkheid’

Hoofd R&D Greenfields/Ten Cate: aanbesteden op basis van normen in plaats van specificaties

Een nieuwe Fifa-norm staat op het punt de nieuwe kunstgrasstandaard in de branche te worden. Daarbij staat 2016 nog te boek als een overgangsjaar, waarin zowel de oude als de nieuwe norm wordt gehanteerd. Vanaf volgend jaar geldt het strengere Fifa Quality Programme 2015, dat onder meer met de betredingstester Lisport XL werkt. Hoofd Research Bart Wijers van Greenfields/Ten Cate grijpt de overgang aan om een omslag in de markt te bepleiten.

Auteur: Peter Voskuil

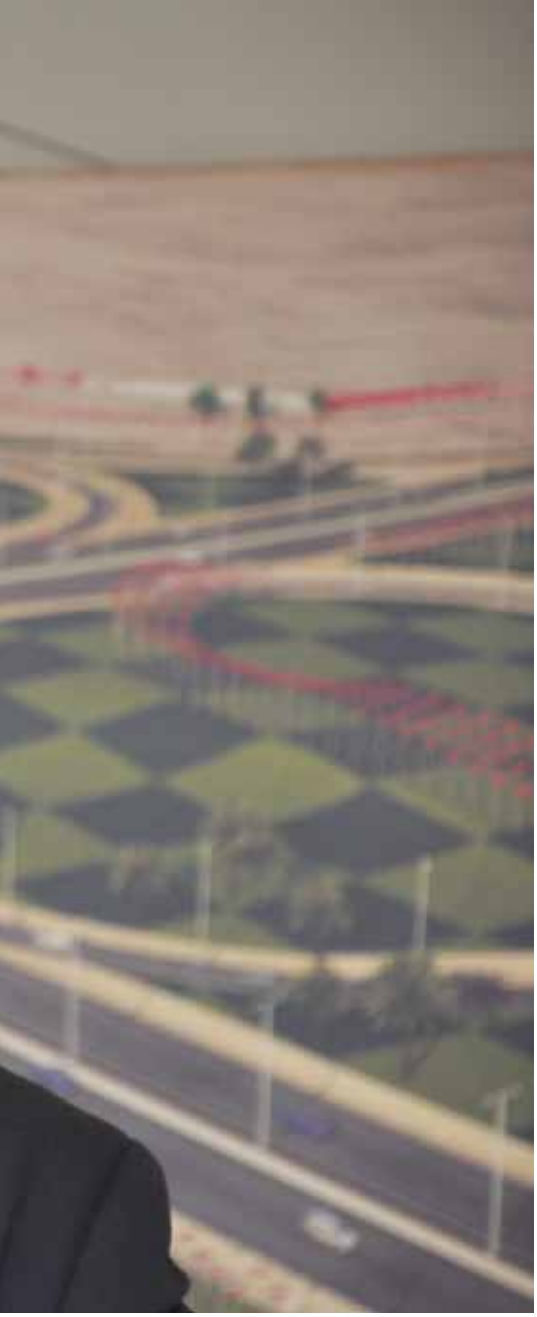

4 min. leestijd

'In plaats van aanbesteden op basis van specificaties moeten we toe naar een systeem van aanbesteden op basis van normen', vindt Wijers.

Fifa-norm

De nieuwe norm, die in 2015 door Fifa werd vastgesteld, vervangt die van 2012. Hoewel heel wat partijen nog niet bezig zijn met de nieuwe norm, of zich er zelfs niet bewust van zijn dat die er komt, denkt Wijers dat die een andere manier van werken met zich meebrengt. 'Grofweg gezien was het tot nu toe zo dat nieuw aangelegde kunstgrasvelden een acht scoorden en dan mogelijk in de loop der jaren afzakten naar een zeven, een zes of zelfs een vijf. Aan de hand van de Lisport XL tester is een betere voorspelling te doen van de prestatie van een veld op lange termijn. Door een afgestemde opbouw van het kunstgrassysteem kunnen de beginwaarden op die manier langer behouden blijven. Een FIFA Quality (oud FIFA 1 ster) die mogelijk een 7 scoort die langer vastgehouden wordt, kan een hogere waarde hebben dan een hoog instap niveau dat snel terugzakt.
Aan de nieuwe Fifa Quality-norm hangt een strenge betredingstest. Deze deelnorm strekte zich eerder uit op een oppervlakte van veertig bij tachtig centimeter kunstgras. Nu wordt dat getest met een Lisport XL-apparaat dat op de vloer wordt gemonteerd en test over meters. Twee roterende platen en twee noppenrollen van 90 kilo elk simuleren de betreding. De platen hebben rubberen zolen en roteren met 540 toeren per minuut . Wijers: 'Dat is natuurlijk een enorme belasting, waardoor je natuurlijk een veel beter beeld krijgt van de veroudering van zowel de vezel als de verdichting van het kunstgrassysteem. Je krijgt dus een betere voorspelling over hoe je veld er vijf, zes jaar na aanleg uit zal zien. In die zin biedt Fifa Quality en FIFA Quality Pro wat meer zekerheid over wat je op termijn kunt verwachten.

Garantietermijnen

Wijers is hoofd R&D bij Turf Systems Development, dat voor Ten Cate de productontwikkeling regelt voor de twee wereldwijde merken Tiger Turf (o.a. Azië, VK en Australië) en Greenfields. Volgens Wijers zal de kwaliteit van kunstgras voorlopig blijven toenemen. Turf werkt aan een nieuw type vezel, dat in 2017 op de markt zal komen. Het onderzocht de afgelopen periode in het laboratorium meer dan 45 verschillende systemen en opstellingen. Dat leverde weer nieuwe inzichten en kennis op om toe te passen. Wijers verwacht dat er ook op het gebied van shockpads en infilltechniek nog kwaliteitssprongen gemaakt zullen worden. 'Systemen worden consistenter', voorspelt Wijers. 'Daardoor krijg je bijvoorbeeld een veel consistentere balstuit.'

Hij denkt dat de markt klaar is voor een omslag in het denken: geef leveranciers eigen verantwoordelijkheid. 'We moeten volledige sportveldsystemen gaan aanbieden', vindt hij. In plaats van met adviseurs allerlei specificaties voor te schrijven waaraan kunstgras moet voldoen, kunnen gemeenten die verantwoordelijkheid beter bij de marktpartijen neerleggen. 'Laat de markt het zelf uitzoeken en reken partijen af op hun garantietermijn', zegt hij. Wat veel gemeenten nu doen, is volgens Wijers niet handig. Hij trekt daarbij de vergelijking met de autobranche. 'Audi bel je ook niet op om te vertellen waaraan het motorblok van de auto die je gaat kopen allemaal moet voldoen. Je betaalt hooguit wat bij om meer vermogen te krijgen. Wat klanten in de kunstgrasbranche doen, is zelf voorschrijven hoe het motorblok in elkaar moet zitten, waarna ze zelf het onderhoud regelen. Als je zo werkt, is er geen autobouwer die je garantie zal geven en dat doen kunstgrasleveranciers dus ook niet.'

De nieuwe Fifa-norm is ook niet ingesteld op additionele, specifieke eisen van opdrachtgevers. De test is uitgebreider geworden, duurt daardoor langer (drie tot vier weken) en is ook duurder dan voorheen (7000 euro per systeem).
Net als bij autotechniek treedt ook bij kunstgras een nieuw tijdperk in werking. 'Mijn vader repareerde zijn auto nog zelf. Hij was vrij handig en dat ging toen nog redelijk, maar dat kan nu allang niet meer. Die kant gaat het bij kunstgras ook op. Laat de fabrikant en aannemers regelen hoe het moet; daar zitten ook de experts.'

Marketingtool

Het voorbeeld dat Wijers daarbij geeft, is dat van de voorgeschreven vezels. Hij ziet dat dikke vezels opgang maken en dat de markt daarin momenteel doorslaat. 'Het is niet zo dat hoe dikker de vezels zijn, hoe beter en degelijker het veld is. Daar zit ook een bovengrens aan, die inmiddels is bereikt. Maar ik zie dat dikke vezels bijna een marketingtool op zich worden, de laatste tijd. Je kunt wel van alles schreeuwen over een vezel, en dat is ook heel belangrijk, maar het gaat uiteindelijk om het totale product en de performance daarvan.'
Het zal niet makkelijk zijn om de omslag naar aanbesteden op basis van norm te maken. Adviseurs vormen een belangrijke schakel. 'Je ziet dat partijen elkaar soms het balletje toespelen. Door bepaalde specificaties in je advies op te nemen, werk je al ergens naartoe. Leveranciers gebruiken dat als middel om concurrenten buitenspel te zetten. Dat zie je gewoon in de dagelijkse praktijk.'

Den Haag

Advies van Wijers: neem zelf als opdrachtgever geen risico en reken de wederpartij erop af als het niet goed is. Met harde garantietermijnen zouden opdrachtgevers op de lange termijn veel beter af zijn. 'Wij gaan steeds meer op die manier werken', aldus Wijers. 'Hoe dat gaat uitpakken? Vertrouwen winnen gaat langzaam. Ik zou al heel blij zijn als 20% tot 30% van de aanbestedingen zo zou gaan.' Hij hoopt dat concurrenten hetzelfde zullen doen, zodat deze nieuwe manier van aanbesteden gemeengoed wordt.

Bart Wijers geeft 1 december een lezing over de nieuwe Fifa-norm op het Nationaal Sportvelden Congres. Aanmelden kan via www.nationaalsportveldencongres.nl.

Be social
Scan of ga naar:
http://www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-6227